

Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javaslatai.

I. Lektori és szerkesztői díjak módosítása:

- 1./ A fordításban megjelenő kiadványainknál a jövőben csak egy lektor és egy szerkesztő beállítását javasoljuk. A lektor 40.000 "n"-ként 80.-Ft, a szerkesztő 40.000 "n"-ként 130.- Ft honoráriumot kapjon.
- 2./ Javasoljuk, hogy az Akadémiai Kiadó állítsa be egy nyelvi lektort, aki a fordítást magyar nyelvhelyesség szempontjából nézze át. A nyelvi lektor munkáját csak a fordítóval egyetértésben végezheti. A szaklektor a kéziratot tehát csak akkor kapja meg, ha a nyelvi lektor stiláris szempontból már átdolgozta.
- 3./ A magyar szerzők munkáinak lektorálását továbbra is minden esetben legalább két lektor végezze. A szerkesztő munkája ebben az esetben lényegesen kisebb, mert hiszen a sajtó alá rendezést itt elsősorban a szerző végzi el és a szerkesztő ebben csak segítséget nyújt. Ilyen esetben tehát a lektorok részére 40.000 "n"-ként 80.-80.-Ft., a szerkesztő részére 40.000 "n"-ként 50.-Ft honorárium fizetendő. Amennyiben a szerkesztési munkát az egyik lektor végzi el, úgy részére természetesen mind a lektori, mind a szerkesztői tiszteletdíj kifizethető.

II. Javaslat a lektori felelősség megszilárdítására:

- 1./ X könyvek impresszumában fel kell tüntetni a technikai szerkesztő és a lektorok nevét.
- 2./ Amennyiben valamelyik lektorról kiderül, hogy a lektorálást nem végezte el, úgy kötelezni kell a honorárium visszafizetésére és fegyelmi eljárást kell ellene indítani.

III. Osztályközlemények egységes profiljának kialakítása:

Jelenleg a különböző osztályok Osztályközleményei szerkesztésében nem érvényesültek egységes elvek, ennek folytán az egyes Osztályközlemények különböző jellegűek. Minthogy kívánatos, hogy az egyes tudománysszakok okozta különbségektől eltekintve az Akadémia Osztályközleményei egységes jellegűek legyenek, a KFB a következőket javasolja:

- 1./ Az Osztályközlemények az Akadémia illető osztályainak működését tükrözzék.

A Közlemények ennek megfelelően a következőket közlik:

- a./ Az Osztályon tartott előadásokat /eredeti alakban, vagy bő kivonatban/, a bemutatott értekezéseket rövid kivonatban.
 - b./ A bizottságok stb. fontos határozatait.
 - c./ Beszámolókat az aspiránsképzésről, kandidátusi és doktori értekezéseket /esetleg kivonatosan/, új kandidátusok illetve doktorok névsorát.
 - d./ Az évi Nagygyűlés anyagát.
- 2./ Helytelen, hogy a II. Osztály Osztályközleménye három önálló folyóíratra oszlik szét. Amennyiben egyes területeknek önálló folyóíratra van szüksége, úgy ezt másképen kell megoldani.

IV. Az akadémiai kiadványok kritikájának megszervezése:

- 1./ Az Akadémia kiadványairól a kritikák a szakfolyóiratokban jelenjenek meg.
- 2./ A kritikát az Akadémia külön díjazza. A bíráló 100.- Ft. honoráriumot kap és megkapja a megbírált kiadványt.
- 3./ Az Osztály könyvreferense figyelemmel kíséri a megjelent kritikákat és negyedévenként jelentést tesz a Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottságnak, megjelent-e az Osztály szakterületéhez tartozó folyóiratokban kritika. Amennyiben ez egyes könyveknél nem történt volna meg, az Elnökség megfelelő lépéseket tesz az illető folyóiratnál a hiba helyrehozására.
- 4./ Az Értesítő a megjelent kritikák közül a legjobbakat időnként közölni fogja.
- 5./ A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság helyesli az I. Osztálynak azt a gyakorlatát, hogy az Osztály kiadásában megjelenő könyvek kritikáját az osztályvezetőség ülésén megszervezi.

V. Appendix kiadása.

A Könyv- és Folyóiratkiadó Bizottság javasolja, hogy Bolyai születésének évfordulója alkalmából "Appendix" c. munkája akadémiai kiadványként jelenjék meg.

A könyvet a "Bolyai Hét"-en résztvevő külföldi vendégek és az Osztály akadémikus tagjai részére ajándékként 200 példány diszkötésben készüljön.

8x. Javaslát az 1952 évi könyvkiadási terv módosítására.

II. Társadalom-és Történeti Tudományok Osztálya.

T ö r l e n d ő: **Szentiványi:** Magyar művészek életrajzi lexikona.

Passek: Tripolje /kiadási engedélyt nem kaptunk rá/.

Uj javaslat: **Csatkai Endre:** Sopron megye műemléki topográfiaja. Szerkesztő: Deresényi Dezső, lektorok: Gerő László, Zádor Anna. Kézirat 1952 június 1.-re készül el, terjedelme képekkel együtt kb. 20 iv:A/4 alak. 1.500 példány, ebből 1.000 kötve, 500 füzve.

Garas Klára: Magyarországi falfestészet a 17-18. században. Szerkesztő: Fülep Lajos, lektorok: Pogány Ö.Gábor és Pigler Andor. Kézirat kész: 1952. július 1. Terjedelme képekkel együtt: 15 iv, B/5 alak. 1.000 kártonlva.

A burzsoá művészet és művészetelmélet ellen. Szovjet Tudományos Akadémia, 1951. kb. 7 iv.

Kiszeljov: Délszibéria régi története. Fordító: Harmatta János, szerkesztő: Fülep Ferenc, lektorok: Banner János, László Gyula. Terjedelme: 45 iv B/4 alak. 500 példány kötve.

Az Osztály által a példányszámok csökkentésével elért partmegtakarításból az alábbi ismeretterjesztő kiadványok kerüljenek kiadásra:

Dégh Linda: 48-as népköltészet

Ortutay Gyula: Magyar néprajzi kutatók

Szilágyi János György: A görög művészet

A Bizottság felhívja az Elnökség figyelmét, vizsgálja meg, hogy vajjon Ortutay Gyula könyvét nem a tudománytörténeti sorozatban kellene-e megjelentetni.

IV. Biológiai Tudományok Osztálya.

Törlendő: Doby-Gyórfy: Növényélettani kémia /1953-ra készül el/.

Soós Lajos: A Kárpátmedence puhatestű faunája

Boros István: A magyar biológia harca a materialista világnézetért.

Blagovicsenszkij: A növény evolúciós folyamatainak biokémiai alapjai.

Zólyomi-Máthé-Pekete: Vetéstől-aratásig.

Új javaslatok:

Wagner János: /elhunyt/ A rablócsigák monographiája /németül/ ivterjedelem 20. Példányszám 500. Tükör: A/5. Szerző a gyakorlatilag is fontos 3-családba tartozó kb. 80 rablócsigafajt ismerteti rendszertani és ökológiai tekintetben. A monographia értéke nemzetközi, mert hasonló monographia külföldön sem jelent meg. Felelős szerkesztő: Székessy Vilmos, lektor: Soós Lajos és Dudich Endre.

Kaskarov: Az állatok ökológiája. /1944/. Ivterjedelem: 30. Példányszám: 1.500. Tükör A/5. Szerző az állatok és a környezet kölcsönhatásait ismerteti. Munkája alapvetés és iránymutatás a magyar állatkutatók számára. Gyakorlati tekintetben is alapvető munka, mert a háziállatok eredetével is, ökológiájával is részletesen foglalkozik. Fordító: Komló László, felelős szerkesztő: Dudich Endre, lektor: Boros István és Kobulej Tibor.

VIII. Agrártudományok Osztálya.

Törlendő: Cserkaszov: Talajjavítás és a mezőgazdaság vizellátása /A Mezőgazdasági Kiadó adja ki./

Merzsanijan: Szőlőművelés.

Peregudov: Külső kísérletek gyakorlati statisztikai módszere

Raháthy-Gyórfy-Gáspár-Sedlmayr: Növényfiziológiai módszerkönyv /Később kerül kiadásra/.

Új javaslatok:

Micsurin összes művei I. kötete. Ivterjedelem: 45. Példányszám: Altalános rész, minden lényegest magába foglal és önmagában egy kerek egész. Eldöntendő lesz, hogy a többi három kötet kiadásra kerüljön-e, mert azok lényegükben csak fajtaleírást tartalmaznak.

J a v a s l a t

az Akadémia folyóirataiban közzétett tudományos közlemények díjazásának egységes rendezésére:

- 1./ **A folyóiratokban megjelenő tudományos közlemények szerzői tiszteletdíja 40.000 "n"-ként 400.-forint. az Actákban közzétett cikkekért ugyanilyen összegű honorárium fizetendő, függetlenül attól, hogy megjelent, vagy megjelenik-e magyarul.**
- 2./ **A tiszteletdíjon felül a szerzót 100 különlenyomat illeti meg.**
- 3./ **Az Actákban megjelenő közlemények fordítási költségét a Kiadó fedezi. Amennyiben a cikket a szerző maga fordítja és azt nyomdakész állapotban idegen nyelven bocsátja a szerkesztőség rendelkezésére, úgy a fordítói díj is a szerzót illeti. A folyóirat felelős szerkesztője azonban tartozik gondoskodni arról, /szükség esetén idegennyelvű szaklektor bevonásával/ hogy a cikkek nyelvileg kifogástalanok legyenek és ezért a szerző által benyújtott idegennyelvű kéziratot nyelvi szempontból megfelelő revíziónak veti alá.**

Amennyiben a szöveg nyelvi szempontból javításra szorul úgy ennek költségeit a fordítói díjból le kell vonni.

Idegen nyelvre fordításért - az oroszra való fordítás kivételével - a Kiadó gépelt oldalanként 16.-forintot, az idegennyelvű szöveg nyelvi lektorálásáért gépelt oldalanként 8.- forintot fizet.

K i e g é s z i t é s

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének f. évi március hó 1.-én tartandó ülése 3. napirendi pontjához.

I. Nyelv-és irodalomtudományok Osztálya.

T ö r l e n d ő: Major Ervin: Zenei bibliográfia

Uj javaslat:

Major Ervin: Haydn Magyarországon. Szabolcsi Bence lev. tag értesülései szerint a szovjet muzikológusok már igen várnak egy tudományos dolgozatot, mely megvilágítaná Haydn magyarországi korszakának eddig még tisztázatlan problémáit. Enélkül Haydn életrajzának és életművének tudományos feldolgozása lehetetlen. A szerzőnek a dolgozat anyaga tulnyomórészt több évtizedes munka eredményeként össze van gyűjtve ~~és előzetes tájékoztatás szerint a művel jövő év első felére elkészülhet.~~

A nyelvhelyesség elvi kérdései. Lőrincze Lajos szerkesztésében. 12 iv.

Szabolcsi-Bartha: Zenetudományi tanulmányok /Kodály Emlékkönyv Kodály 70. születésnapjára/ 30-35 iv. Kodály Zoltán 70. születésnapjára javasolja az Osztály megjeleníteni. A kötet 30-35 cikket és tanulmányt tartalmazna; 30 hazai és kb. 5-6 külföldi munkatárs venne részt a készítésében.

Amennyiben a tervből kiessés lenne, a meg nem jelenő kiadvány helyett beállítható:

Sárosi Gyula: 1848 utáni versei. 12-15 iv.

Nyelvtudományi Közlemények Mutatója. /Juhász Jenő szerkesztésében/, 30-40 iv. A könyvre 1952 szeptember 1. előtt szerződés nem köthető. A munka teljesen kész lévén szeptember 1.-én nyomdába mehet, ha az Osztály tervezett kiadványai közül valamelyikről eddig az időpontig megállapítható, hogy 1952-ben nem jelenik meg. A munka az eddig az Akadémia kiadásában 70 évfolyamban megjelent Nyelvtudományi Közlemények mutatója. Ez a kiadvány az Osztály 1950 évi tervében szerepelt. Technikai hiba következtében az 1952. évi kiadványtervből kimaradt. A könyv terjedelme 30-40 iv. A könyv a magyar nyelvtudomány egyik legfontosabb forrását teszi kezelhetővé és hozzáférhetővé a kutatás számára.

II. Társadalom-és Történeti Tudományok Osztálya.

Uj javaslatok: Az Osztály a kiegészítő javaslataihoz szükséges papírt az egyes kiadványok példányszámának csökkentésével kívánja biztosítani. A csökkentés folytán a következő kiadványok beállítása vált lehetővé:

Zádor: A materialista pszichológia alapjai. Szerkesztő Kelemen Lajos, Lektor: Bálint István. 15 iv. 2000 pl. A/5 méret. Kötve. Szecsenov, Pavlov munkáiból kiindulva marxista kritikáját kívánja adni a pszichológia történetének, majd Pavlov munkái alapján dolgozza fel a pszichológia alapfogalmait. Tekintettel arra, hogy ezen a területen eddig az idealista filozófia befolyása érvényesült, szükséges és időszerű materialista alapon tárgyalni ezeket a kérdéseket.

Makarenko: Tudományos pedagógiai művei. 45 iv. 2000 pl. A/5. A Szovjetunióban most kiadás alatt lévő első teljes gyűjtemény eddig megjelent kötetének átfordítása annak érdekében, hogy a legnagyobb szovjet pedagógus munkáit pontos szövegben, egységes terminológiában és teljes egészében adhassuk a magyar pedagógusok kezébe.

Szecsenov: Az agy reflexei. 8 iv. 1000pld. A/5. Az első munka, amely materialista alapon tárgyal pszichológiai kérdéseket. Szecsenov munkájának Lenin értékelése ad fontosságot.

Fettich: A nagyszéksósi kincslelet. 8 iv. 700 pld. B/4. A hunkorról való tudásunk igen kevés s így különös jelentőséggel bír a nagyszéksósi fejedelmi lelet és annak Fettich Nándortól megírt feldolgozása, amelyben igen sok szovjetföldi párhuzam alapján állapítja meg a lelet korát és társadalmi jelentőségét.

Bakos: Mátyusföldi népi gyermekjátékok. 20 iv. 1000 pl. A/5. Az összes népi gyermekjátékok összehasonlító anyagát is feldolgozza. A különböző kultúrcsoportok számára nélkülözhetetlen forrásanyagot nyújt.

Spinoza: Etika. 20 iv. 1200 pld. A/5. A filozófiai materializmus, a haladó gondolkodás története szempontjából elsőrendűen fontos mű. A régi magyar kiadás elavult és ma alig kapható.

Fogarasi: Tanulmányok. 8-10 iv 3000 pld. A/5. Szerzőnek az Akadémián és az egyetemen megtartott előadásait összefoglalóan tartalmazó kiadvány.

V. Orvosi Tudományok Osztálya.

Az Osztályvezetőség az 1952-es könyvkiadási terv összeállításánál tervbevette egy nagyobb terjedelmű elektronmikroszkóppal és más nagyobb készülékkel /ultracentrifuga, elektroforézis/ foglalkozó könyv kiadását, melyet az Elektronmikroszkóp Laboratórium munkatársai állítanak össze Gerendás professzor irányítása alatt. Az Elnökség erre a célra 4 ívet hagyott jóvá.

Az osztályvezetőség Gerendás Mihály: "Az elektronmikroszkóp és gyakorlati alkalmazása " című könyvét 12 iv terjedelemben javasolja kiadásra 1952 évben. Az elektronmikroszkóp és más ritkább előfordulású műszerek ismertetésére szükség van, főleg az ipari kutató-sok terén való felhasználás szempontjából.

VII. Vegyészeti Tudományok Osztálya.

T ö r l e n d ő: Tananyag: Csepp-analízis.

Új javaslat:

Kaszatkin A.G.: A kémiai ipar alapvető műveletei és berendezései. Fordító: Lipcsei L. Szerkesztő: Honti György, lektor: Tetamanti Károly, Basch Emil. 49 iv, 1.000 pld. A/5. Az eddig ismeretes irodalomban az egyetlen olyan mű, amely színvonalasan és didaktikailag is kivánatos módon együtt tárgyalja a vegyipar legfontosabb elméletét. Ehhez hasonló mű magyar nyelven még nem jelent meg. Fontossága egyformán nagy a műegyetemi vegyész-képzésben és a gyakorlatban dolgozó tervező és üzemi vegyészek számára.

Javaslat.

az Akadémia folyóirataiban közzétett tudományos közlemények díjazásának egységes rendezésére:

- 1./ A folyóiratokban megjelenő tudományos közlemények szerzői tiszteletdíja 40.000 "n"-ként 400.-Ft. Az Actákban közzétett cikkekért ugyanilyen összegű honorárium fizetendő, függetlenül attól, hogy megjelent, vagy megjelent-e magyarul.
- 2./ A tiszteletdíjon felül a szerzót 100 különlenyomat illeti meg.
- 3./ Az Actákban megjelenő közlemények fordítási költségét a Kiadó fedezi. Amennyiben a cikket a szerző maga fordítja és azt nyomatkész állapotban idegen nyelven bocsátja a szerkesztőség rendelkezésére, úgy a fordítói díj is a szerzót illeti. A folyóirat felelős szerkesztője azonban tartozik gondoskodni arról /szükség esetén idegennyelvű szaklektor bevonásával/ hogy a cikkek nyelvileg kifogástalanok legyenek és ezért a szerző által benyújtott idegennyelvű kéziratot nyelvi szempontból megfelelő revízióknak veti alá.

Amennyiben a szöveg nyelvi szempontból javításra szorul, úgy ennek költségét a fordítói díjból le kell vonni.

Idegen nyelvre fordításért - az oroszra való fordítás kivételével - a Kiadó gépelt oldalanként 16.- forintot az idegennyelvű szöveg nyelvi lektorálásáért gépelt oldalanként 8.-forintot fizet.

